

Saopštenje za medije

22 december 2010.

Za objavljivanje u sredu, 22 decembra 2010. u 11:00

Osnov za nacionalni agro-ekološki program

Beograd, Srbija – U okviru projekta *Podrška agro-ekološkim politikama i programima u Srbiji* izrađen je „Agro-ekološki program za Srbiju“, danas predstavljen javnosti na konferenciji koju je organizovala Međunarodna unija za zaštitu prirode (IUCN), u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije i Zavodom za zaštitu prirode Srbije.

Publikacija je objavljena na srpskom i engleskom jeziku, sa namerom da pruži programsku osnovu za izradu budućeg agro-ekološkog programa za Srbiju, koji je sastavni deo procesa pristupanja Srbije Evropskoj uniji. Posebna pažnja je pružena uvođenju samog pojma Poljoprivrednog područja visoke privredne vrednosti (HNVF) i isticanju prednosti poljoprivrednih praksi koje pogoduju očuvanju biološke raznovrsnosti, kao i definisanju konkretnih mera u poljoprivredi za očuvanje biološke raznovrsnosti. Sama publikacija počinje predstavljanjem najvećih promena kroz koje je prošla poljoprivredna praksa u Srbiji u poslednjih 50 godina, kao i uticajima koje su te promene imale na životnu sredinu. Zatim predstavlja pojmove poljoprivrednog područja visoke privredne vrednosti i agro-ekologije, njihov razvoj i konkretna iskustva zemalja EU u vezi sa njihovom identifikacijom. Predstavljena je i karta Srbije sa označenim poljoprivrednim područjima visoke privredne vrednosti.

Publikacija „Agro-ekološki program za Srbiju“ formuliše predloge za agro-ekološke politike i programe u Srbiji, pružajući naročitu pažnju uspostavljanju sistema niskog poljoprivrednog intenziteta koji pogoduju održavanju visokog nivoa biološke raznovrsnosti. Poslednje poglavlje ističe društvene, ekonomske i ekološke prednosti koje nastaju kao rezultat uvođenja agro-ekoloških mera. Razvoj agro-ekološkog programa sastavni je deo procesa pristupanja EU, gde je definisan unutar Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije (CAP) i kao takav je obavezan za sve članice EU. Osim doprinosa očuvanju biološke raznovrsnosti i tradicionalnih poljoprivrednih praksi, agro-ekološki program za cilj ima i podsticanje ruralnog razvoja.

Kako ističu autori publikacije, uz odgovarajuću podršku, poljoprivredna proizvodnja visoke prirodne vrednosti doprinosi održivoj ekonomskoj budućnosti i poboljšanju savremenog kvaliteta života u ruralnim područjima. Metodi poljoprivredne proizvodnje niskog intenziteta, kvalitetni prehrambeni proizvodi, tradicionalni zanati i ruralni turizam mogli bi predstavljati srž održivog ruralnog razvoja u većem delu Republike Srbije.

Ova publikacija rezultat je projekta koji je realizovan u Srbiji u periodu 2009-2010. godine. Jedan od glavnih ciljeva Projekta bilo je utvrđivanje mogućih agro-ekoloških mehanizama koji će osigurati očuvanje poljoprivrednih područja visoke privredne vrednosti. Projekat je sproveden kroz saradnju Međunarodne unije za zaštitu prirode (IUCN), Natura Balkanike, uz podršku holandske NVO Avalon i Evropskog zavoda za ekološko odlučivanje iz Londona (IEEP). Finansijsku podršku projektu pružio je Holandski BBI-Matra program.

Kontakt

Aleksandra Nešić, Saradnik na operativnim poslovima, IUCN Programska kancelarija za jugoistočnu Evropu, Tel: +381-11-2272-411; Mob: +381-63-357-407; aleksandra.nesic@iucn.org; <http://iucn.org>

Za fotografije (audio/video materijal) posetite:

<http://www.iucn.org/about/union/secretariat/offices/europe/places/belgrade/projects/?6152/High-Nature-Value-HNV-Agri-environment-Project-for-Serbia>

Dodatne informacije

Koncept poljoprivredne proizvodnje „visoke prirodne vrednosti“ (High Nature Value Farming - HNVF) pojavio se i razvio tokom poslednjih 15 godina kao odgovor na sve veće saznanje da su određeni tipovi poljoprivredne proizvodnje od izuzetne važnosti za divlji svet i održavanje biološke raznovrsnosti. HNVF poljoprivredne sisteme su prvi put opisali Baldock *i sar.* (1993) kao „sisteme pretežno niskog intenziteta koji često podrazumevaju relativno složen međudnos sa prirodnim okruženjem. Njima se održavaju važna staništa kako na kultivisanim područjima ili područjima za ispašu (na primer, stepe pod žitaricama i poluprirodne travnate površine) tako i odlike predela kao što su živice, bare i drveće, koji su od davnina integrisani u poljoprivredne sisteme... Poluprirodna staništa koja se danas održavaju poljoprivrednom proizvodnjom visoke prirodne vrednosti od posebne su važnosti za očuvanje prirode u EU zbog skoro potpunog iščezavanja prirodnih staništa u nekim područjima.“

Partneri na projektu

IUCN, Međunarodna unija za zaštitu prirode

IUCN, Međunarodna unija za zaštitu prirode, pomaže svetu da nađe pragmatična rešenja za sve veće izazove vezane za životnu sredinu pružajući podršku naučnim istraživanjima; upravljanjem projektima na terenu širom sveta; i ujedinjavanjem vlada, NVO, UN i međunarodnih kompanija u cilju izrade politika, zakona i najboljih praksi. IUCN je najstarija i najveća globalna ekološka organizacija na svetu, IUCN je demokratska unija organizacija članica sa više od 1,000 vlada i NVO, i gotovo 11,000 naučnika i stručnjaka volontera u oko 160 zemalja. Rad IUCN-a podržava preko 1,000 zaposlenih u 60 kancelarija i stotine partnera iz javnog, nevladinog i privatnog sektora širom sveta.

www.iucn.org

Avalon

Avalon je neprofitna organizacija sa sedištem u Holandiji. Uspostavljena je 1991. godine radi stimulanja razvoja održivog ruralnog razvoja u Centralnoj i Istočnoj Evropi (CIE). Avalon je, u početku, bio naročito usredsređen na uvođenje koncepta organske proizvodnje. Od 1996. godine počinje sa diverzifikacijom svojih aktivnosti i u periodu od 1997-2001. godine konzorcijum vođen od strane Avalon-a (u saradnji sa nekoliko partnera iz CIE i EU) sprovodi program projekata finansiranih od strane holandske vlade pod nazivom „Agro-ekološki programi u Centralnoj i Istočnoj Evropi“. Ovi projekti sprovedeni su u 10 CIE zemalja pristupnica, koje su se pripremale za pridruživanje Evropskoj Uniji, kao odgovor na urgentne potrebe, koje su se pojavile u to vreme, za uvođenjem, promovisanjem i razvojem koncepta agro-ekoloških plaćanja. Projekti su značajno doprineli uvođenju principa i praksi agro-ekološkog kreiranja politike u regionu CIE i iza sebe su ostavili jasnu zaostavštinu, uključujući i određen broj aktivnih nacionalnih Agro-ekoloških radnih grupa. Ove radne grupe nastavile su da razrađuju agro-ekološke pilot projekte za pred-pristupne fondove, kao i nacionalne agro-ekološke programe koji bi bili sufinansirani od strane EU nakon pristupanja. Ovaj pristup je zatim uspešno ponovo korišćen u Hrvatskoj u periodu 2002-2004. i u Turskoj u periodu 2006-2008.

www.avalon.nl

IEEP

Institut za evropsku politiku zaštite životne sredine (IEEP), uspostavljen 1982. godine, je nezavisan institut za studije politika, sa posebnom ekspertizom u oblasti politika poljoprivrede, životne sredine i ruralnog razvoja u zemljama članicama EU i zemljama pristupnicama. Pored redovnih poslova koje obavlja za Evropsku Komisiju, Evropski Parlament i Evropsku agenciju za zaštitu životne sredine, IEEP sprovodi studije za veliki broj nacionalnih i međunarodnih organizacija. IEEP ima preko 20 godina iskustva u proučavanju ekoloških aspekata poljoprivredne politike EU i oni su bili prvi koji su razvili koncept sistema poljoprivredne proizvodnje visoke prirodne vrednosti (HNV), ranih 90-tih godina u saradnji sa holandskom vladom. Osoblje IEEP blisko prati razvoj politika životne sredine i u stalnom su kontaktu sa relevantnim službenicima Evropske Komisije i nacionalnih vlada.

www.ieep.eu

Natura Balkanika

Prirodnjačko društvo „Natura Balkanika“ je regionalna NVO, uspostavljena 2000. godine, sa ciljem podrške obnovi, zaštiti i promociji prirodnih i kulturoloških vrednosti Stare planine i regiona Gornjeg Ponišavlja u Jugoistočnoj Srbiji. Njene aktivnosti su uglavnom usmerene ka promociji ekoloških poljoprivrednih praksi; očuvanju genetskih resursa domaćih životinja, prirodnog biodiverziteta i lokalnog kulturološkog nasleđa; kao i pružanju podrške participatornim pristupima i inicijativama koje dolaze iz baze kao osnovama za održivi ruralni razvoj regiona. Natura Balkanika je stekla visok stepen znanja i iskustva iz oblasti ruralnog razvoja i saraduje sa širokom mrežom poljoprivrednih, ekoloških i socioloških eksperata i partnerskih organizacija na lokalnom i nacionalnom nivou u implementaciji aktivnosti širokog spektra, među kojima su i razvojne akcije, istraživanja, edukacije i obuke, kao i saradnja na mnogobrojnim nacionalnim i međunarodnim projektima.